

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 34

Chicago, Ill. 19. avgusta 1904.

Leto III

Naprej, za svobodo!

"Svoboda mihi datum in baselli
in mnenju vsakega je pot odprta
Le da so ljudje med sabo, bratje!
In vso vam ne zastrupi kri in črti!"
A. Kere.

Tako se glasi dandanes povsod iz proletarskih grl, kjer se bje ljuti boj proti vsevičnemu kapitalizmu. Ta klic je odmeval na barikadah v Parizu, Berlinu in Dunaju. Ta klic se je čul v Trstu, Milanu in drugih mestih, kedar so frčale kroglice z pušk vojakov, zandarjev in biričev v delavske vrste. Ta klic odmeva po širnih ruskih poljanah, kjer naš bratski narod bje ljuti boj s carizmom.

Smrt, ječe in prognanstvo je bilo navadno plačilo onim, ki so šli za svobodo v boj. Gospodujoči slojevi so vselej, če so dobili zopet vlado v roke, krvavo masčevali klic po svobodi. Z brutalno silo, z visilicami in svinčenkami so zopet narodu vsilili pokorščino do višjih deset tisoč.

Vsaka proletarska revolucija, ki je bila nasilna, je večinoma končala s porazom bojevnikov za svobodo, ker je večji del ljudske mase ni razumel, zakaj se gre ter je stal v službi zatiralcev svobode, v službi sovražnikov naroda, tistega naroda, ki od zore do mraka v potu svojega obraza trdo dela za leno kapitalistično gospodo, ki živi v razkošju, brezdelnosti in razuzdanosti.

Neprijatelji svobode so si prilastili v vseh novodobnih, kulturnih državah vladno moč, katero izrabljajo sebi v korist in na škodo delavnemu ljudstvu. Njih moč sega tako daleč, da so oropali ljudstvo naravnega prava — svobodne samodoločbe. Oni zahtevajo, da bi jih narod, ki jih s svojim delom živi, častil kakor nekaka višja bitja, ki so le radi tega na svetu, da ukazujejo narodu, da ga mučijo in tlačijo, ter da vzivajo sadove dela, za katere niso niti z mezinom ganili.

Tako vstvarjajo sovražniki svobode trinoge in sužnje, trinoško moralo in suženjske šege ter navade, dvojno resnico in pravico, boljše rečeno — laž in brezpravnost. Zatiralci svobode smatrajo za najvišji ideal avtoriteto, katero vbijajo duhovniki vseh ver v glavo delavnemu ljudstvu kot najvišjo čednost, ki je v direktnem nasprotju s samozavestjo, ki je nasprotnica vsacega samostojnega dela.

Da se zatiralci svobode odbrže v sedlu, da se avtoriteta priznava v človeški družbi kot najvišje načelo, ustvarili so nebroj zakonov, ki klistijo le višjim 10 tisočim, velikansko ljudsko množico pa spremenjajo v tope sužnje, ki morajo poljubljati bič, ki pada po njih hrbtiščih, ki se morajo pustiti izkoriščati in izsesavati.

Nasprotniki svobode so prijatelji razširjevalcev vseh ver, ker vedo, da se le tako ljudstvo pusti vleči kožo raz glavo, ki pričakuje za muke in trpljenje plačilo na drugem svetu — v nebesih, da tako ljudstvo, ki se boji večnih muk — pekla, liže palico, s katero ga tepe višjih 10 tisoč.

Ako vse to vpeštevamo, potem pridemo do zaključka, da moramo agitacijo za svobodo podvojiti, ako hočemo priboriti si zmago, ako hočemo vzpizoriti revolucijo duhov, da puške naših bratov proletarcev ne bodo streljale na nas, da sablje ne bodo sekale nas, kedar bode odmeval širom sveta klic: Naprej, za svobodo!

Ne barikade, ne topovi, ne puške nam ne bodo pripomogle do zmage, dokler ne revolucioniramo duhov. Zaman je misliti na zmago, dokler, narodi še tavajo v duševni temi in poslušajo vsakovrstne lažnjivce, ki obljubujejo s kričaskimi zdravili ozdraviti dandanašnje bolno človeško družbo.

Učimo narode, da bodo umeli svobodno misliti, kajti kdor ne zna svobodno misliti, se ne more boriti za svobodo. Dixi!

Jožip Logačan.

Slovenci pozori!

Jožip Kompare, "salooner" v South Chicagi nabira garjeve meje slovenskim delavcem za mesarske kralje v Chicagi.

Unijski delavec.

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Rusko brodovje je skušalo uteči iz Port Artura. Kacij 30 milj od luke je prišlo do pomorske bitke, ki je trajala skoro 14 ur. Rusom se je njih namen popolnoma ponesrečil. Edina ladja "Carevič", na kateri je bil admiral Vizojev ubit, se je postavila resno v bran Japoncem. Rusko brodovje je popolnoma razkropljeno. Križarka "Askold" in 1 torpedovka sta pripluli v Shanghai. Bojna ladja "Carevič", križarka "Novik" in 1 torpedovka so dospeli v nemško luko Tsing-chou. Torpedolovka "Rješitelni" je priplula v Chefoo, katera se je razborozila in izročila v varstvo kitajskemu admiralu Sah-u. Po noči so priplule japonske torpedovke v luko ter siloma ukradle "Rješitelna". S tem so Japonci kršili mednarodno pravo.

O 4 bojnih ladjah in eni križarki poročila brzjojavka, da so plule 70 milj jugovzhodno Shanghai-a. Vse druge ladje so se pa vrtnile v Port Artur.

Večinoma so bile ruske ladje, ki so priplule v tuja pristanišča razun "Novika", težko poškodovane. Japonska križarka "Kasuga" se je baje potopila.

Podadmiral Kamimura je pri otoku Tsu zgrabil vladivostoško eskadro. Ruska križarka "Rurik" se je potopila, križarki "Rosija" in "Gromoboj" sta pa zbežali proti severju.

Japonci so zopet na kopnem napadli Port Artur, a bili so odbiti. Drugo poročilo pa trdi, da so Rusi udrti iz trdnjav ter naskočili japonski tabor in da so jih Japonci zapodili nazaj v vtrdbe.

Japonska armada se je pričela zopet pomikati proti Liaoyangu in Mukdenju. Pričakuje se odločilne bitke. Druga poročila se pa zopet glase, da se bodo Rusi brez boja umaknili proti severu.

Nemčija.

V vzhodni Rusiji, v mestu Kōnigsbergu se je dovršila obravnava proti socialnim demokratom, ker so vthotapstvovali razne revolucionarne spise preko nemško-ruske meje v Rusijo. Večina spisov je bila socialno demokratične vsebine, le nekateri so se pečali z nasilno taktiko, s pozivom ruskega naroda na vstajo proti ruskim trinogom. Vsi obtoženci so bili toženi radi veleizdaje, razžaljenja velečastnosti in drugih jednaci neumnih hudodelstev, katere smatrajo za hudodelstvo le taki ljudje, ki imajo mesto možganov le še slamo v svoji glavi, ki so v navadi, v taci deželah, kjer ljudje rede s svojimi krvavimi žulji v škralatasti plašč zavitega in s krono na glavi pokritega vsezna — evropskega norca, Viljema II.

Obravnava se je končala s porazom hlapcev kronanih norcev. Državni pravdnik je v svoji klečeplazni, pasji ponižnosti do svojega gospodarja Viljema II. skušal, da bi spravil obtožence v večletno ječo. Ali spodletelo mu je. Nekateri obtoženci so bili spoznani nedolžni, drugi so pa bili obsojeni na jako nizke kazni, češ da so bili člani tajne družbe.

Vbogi biriči, policaji in krvniki svobodne besede! Slabo ste se obnesli! Vaš trud je bil zastoj! Vsi redovi in odlikovalni križci, katere ste v sanjah že videli pripete na vaših hlapčevskih prsih, so splavali po vodi. Ah, to boli!

V Frankobrodu je zapretila gosposka znanemu avstrijskemu socialistu Pernertorferu, da ga bode odgonskim potom iztirala, ako bode na shodu govoril o razvoju avstrijske socialne demokracije. So drug Pernertorfer je izdal na to ojsro odprto pismo na državnega kancelarja, grofa Buelowa. Res, nizko je že padla Nemčija. Kmalu bode v zatiranju svobodne besede prekosila nazadnjaško Rusijo.

Rusija.

Carinja je povila toliko pričakovane dečka — prestolonaslednika? V rimskem pravu se nekeje glasi, da je oče dotični, kojega listine pripoznajo za soproga matere. Po tem pravu ima torej car vse očetovske pravice.

Po vsi državi se ljudstvo kar topi v predpisnem veselju. Rahločutni brzjojavni uradniki so že mesece poročali, da ves ruski narod moli, da bi carica povila dečka.

Sedaj počiva dete v svilnatih tancih. Bode li kedaj sedelo na s kryo omadeževanem prestolu Romanovov? Morda ga pobere, kaka tajna bolezen, ki so posebno na ruskem dvoru v navadi. Morda ga požene tudi krvava revolucija iz dežele njegovih pradedov. Vbogi siromak! Na begu bode lahko pel prvo kitico Levstikovega "Ubežnega kralja" ter jadikoval nad nehvaležnim ruskim narodom, ki je dal svojemu zadnjemu carju zaslužen brco.

Smrt generala Kollera, koji so provzročile japonske bombe, ni le vojaškega, temveč je tudi mednarodnega pomena. S Kellerem je prominul jeden zakletih krvnikov ruskega naroda, ki je poznal proti nezadovoljstvu ruskega naroda edino zdravilo — knuto.

Keller je postal leta 1901 governer v Jekaterinoslavu. Ko so leta 1901 dijaki v Čarkovu demonstrirali proti vrstiviti svojih kolegov v vojaštvo, so dijaki v Jekaterinoslavu na odnodi rudniški akademiji v zvezi z delavci vzpizorili demonstracije. Keller je sam prevzel poveljništvo kozoških čet ter je mej mirnimi demonstranti vzpizoril grozne prizore. Moške in ženske so pretepali z nagajkami, mnogo so jih pa pometali v ječe. Leta 1902 so se zopet ponovile demonstracije. In zopet je Keller z nagajkami in ječo napravil mir in red. Okolu 40—50 ljudi je bilo zaprtih. V ječah so ženske in dekleta bičali do krvi. Edino, kar Kellereva dejanja oprostuje, je to, da je bil strasten, notoričen pijanec.

Keller, ki je dal bičati dijake, delavce in ženske, ki so se borili za plemenita načela, je dovolil v mestu, v katerem je bil on neomejeni gosposdar najširše in najgršje nesramnosti. Dovolil je ustanovitev najgrših his nesramnosti, sam se je pa javno vlačil z vlačugami na cestah. To so bili edini junaški čini generala Kellera v mirnem času.

Kaj bi bil ta človek storil v vojni, ako bi ga ne bila pokosila japonska bomba? . . . Izvanredne poraze, katere doživi ruska armada dan za dnevom na Daljnem Vstoku, si tolmačimo tako, da zapovedujejo ruski vojski ljudje po vzorcu pijančevanju vdanega krvnika Kellera.

Anglija.

Polkovnik Younghusband, vodja angleške ekspedicije stoji s svojo razbojniško četo pred "svetim mestom" — Lhaso ter narekuje tamšnjim mirnim prebivalcem svoje pogoje. V svojih pogojih povdarja, da bode vsaki dan zvišal odškodnino, ako njegovih predlogov ne sprejmejo takoj. — Krasno! Oborožen ropar napade miren narod, pobije mnogo ljudi, potem pa še zahteva odškodnino. Kaj sličnega je mogoče le v današnji človeški družbi, ki nosi nauk Krista — "ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe" — le na jeziku.

Italija.

Iz Rima poročajo, da je te dni neki profesor izvajal razne glasbene točke v privatni knjižnici "sv. očeta" — papeža na fonografu. "Sv. oče" je najprvo občudoval umetno sestavo govorečega stroja, potem pa izrazil željo, da bi rad silal en komadič. Fonograf se ni dal prositi. Kratko navijanje s ključem, krič, krak . . . šumenje, kakor da bi se kaj cvrlo v ponvi . . . rrr . . . Vsi pogledi so bili vptri v "sv. očeta", papež je pa zrl v fonograf. O krvava ironija — fonograf je pričel vdarjati marzelezo!

To ni bila hudobnost, ali revolucionarna vpornost vrliga stroja, temveč bila je le pomota g. profesorja. Le-ta je vložil napaden valček en fonograf je pel, kakor da bi stal pred rdečimi in revolucionarnimi socialisti. Seveda so puntarskemu fonografu takoj izbili njegove vstaške misli — spremenili so valček en fonograf je ponižno pel papežovo himno. Papež je odpustil puntarskemu stroju smrtni greh ter je dovolil, da je zaigral še nekatere nedolžne in posvetne pesme. Marzeleza v Vatikanu! Človek

se mora v resnici smejati. Zakaj bi se to ne vresničilo v Vatikanu? Zakaj ne bi necega dne mesto papeža in njegovih evnuhov pel narod v "svetih prostorih" revolucionarno pesem, ki bi narodom oznanjevala, da je konec vražo in babjeverstva na svetu?

Ameriške vesti.

Konj več vreden-kakor človek.

"New Yorker Staatszeitung" poroča, da je milijonar James R. Keene odklonil ponudbo 100 tisoč dolarjev za konja, katerega rabi za dirke. On ni odbil te ponudbe radi tega, ker je bila ponudba prenizka, temveč ker hoče imeti najhitrejšega konja. Na isti strani pa prinaša "New Yorker Staatszeitung" kratko prošnjo za plavajočo otroško bolnico, v kateri povdarja, da bode bolnica zaspala za vedno, ako radodarni ljudje ne priskočijo z darovi na pomoč.

Ako pade konj ter si zlomi nogo, pojde s strelom, s katerim se naredi konec mukam ranjene živali, rakom zvižgat 100.000 dolarjev, ki bi zadovoljili, da se za vedno zagotovi obstanek otroški bolnici. V resnici ljudje. Konj jim je več vreden kakor otroška bolnica.

Kljub temu se pa ljudski varuhi in višji pastirji čudijo, da mnogo nezadovoljnih ljudi smatra današnjo človeško družbo za gnjilo in bolno in da stremijo za tem, da bi jo strugoglavili ter na njenih razvalinah zgradili drugo, v kateri bi se smatralo človeka za najvišje bitje na svetu, v kateri ne bi bilo potrebno beratiči za ljudske bolnice.

Iz dežele lopovov.

V deželi brezpravnosti in uniformanih tolovajev — v Coloradi — vedno oborožene tolpe kratijo pravice poštenim ljudem.

V Viktoru je oborožena meščanska svojat pregnala S. Lelanda, župnika metodistske cerkve, ker je javno izrekel svoje simpatije do stavkujočih rudarjev.

Johna Harperja, ki je bil poslovodja v rudarski zadrugi prodajalni je meščanska družba odgnala siloma iz države, zajedno ga pa oropala za \$10. Njegovo ženo je neka meščanska baraba vdarila po glavi, ker se je zoperstavila proti nasilnemu odgonu svojega moža.

Vsem državljanom, ki so postavili poroštvo za organizovane rudarje, katere so pred kratkim vsled tega poroštva izpustili iz zaporov, je oborožena, meščanska svojat v zvezi s lastniki rudokopov zapretila s nasilnim odgonom, ako ne preklečijo poroštvo.

Ko so v Cripple Creeku oboroženi meščanski tolovaji hoteli vdreti v hišo Jurija Scheidta, jih je le-ta sprejel s strelji. Strahopetni meščanski tolovaji so tekli, kar so jih noge nesle, ko so uvideli, da so naleteli na moža, ki je pripravljen z orožjem v roci braniti svoj dom.

Meščanska zabistost.

"Tribune", časnik, ki ponuja svoje umazane predale občinstvu v New Yorku, imenuje visoke cene za meso vsled stavke klavniških delavcev blagor za ameriško ljudstvo, ker bode ljudstvo vsled neznoznih cen prisiljeno živeti znerno. "Tribune" razume prokleto slabo varovati koristi svojih gosposdarjev — kapitalistov. Vsako globočje razmišljanje ljudstva bi moralo biti vendar zoperno "Tribunu". Ljudje, ki imajo prazne želodce in razmišljajo, postanejo lahko nevarni. S želodcem se prično puntati tudi možgani. Po možganih začno krožiti misli, čemu bi ljudje stradali, ko je še preveč mesa v državi?

Ako bi bili odločilni in merodajni faktorji v ameriški državi istotako pametni, kakor so dobičakželjni bi ljudstvu ne obešali hrano višje in višje. Ali kapitalisti so slepi. Njih načelo je: "Dobiček nad vsem!"

Naj ljudstvo preklinja, naj ljudstvo strada, če ne more plačevati visokih cen, katere mu narekujejo mesarski kralji. — "Pazite, kam plovete!" Nepričakovano lahko nam poče! dan, da ljudstvo spozna kam plove. Pripeti se lahko, da si glodno ljudstvo izreže potrebno meso iz telesa svojih tlačiteljev. — Cevant consules!

Izgubili so častno ime — organizovanih delavcev.

Na splošnem zborovanju organizovanih tiskarjev in črkostavcev je bil s 149 glasovi proti 35 sprejet predlog, da mednarodna unija črkostavcev in tiskarjev dovoljuje svojim članom vstopiti v milico. Poziv na patriotizem je slavil svojo zmago nad zdravdo človeško pametjo.

Grozne razmere v Coloradi niso toliko učinkovale na razsodnost patriotične večine tiskarjev in črkostavcev, da bi spoznala pogubonost milice za delavno ljudstvo. Patriotična večina nima nič proti temu, če se člani tiskarske in črkostavske unije oblečejo v pisano pobarvane cunje milicarjev ter na povelje governerja streljajo miroljubne delavce, njih žene in otroke pa pretepajo s puškinimi kopiti.

Z neverjetno večino je bil ta malovredni predlog sprejet. Vsaki posamezni revez na duhu, ki je glasoval za predlog, je izgubil pravico imenovati se organizovanega delavca. Vsaki posameznik je izdajalec delavstva, je izdajalec delavskih organizacij, katere vprav sedaj podjetniki na vseh vogalih napadajo nesramno.

Moder sodnik.

Na dosmrtni zapor je obsodil sodnik Chytraus v Chicagi dečke James Formby-a, William Formby-a, Peter Dulfer-a in David Kelly-a v starosti 14—16 let, ki so napadali in oropali druge jednako stare dečke.

Dasi je obsodba že sama na sebi gorostasna in neumestna, ki je v protislovju s človečanstvom in zdravdo človeško pametjo, vsled katere so 4 mladi, nezreli fantiči za vse svoje življenje izbačeni iz človeške družbe, ali še toliko bolj nespametna je sodnikova trditve o neposrednih vzrokih, ki so baje zakrivil, da so dečki že v tako mladih letih zašli na slaba pota.

Sodnik Chytraus je izjavil, da so delavske organizacije in stavke zakrivil, da so se dečki v nežni mladosti oprijeli roparskega posla.

Kakor besedičeni napoli norca se nam dozdeva ta smela in neumna trditve. Dečki-roparji so sami priznali, da so se vsled čitanja detektivskih romanov in časnikov, ki do pičice prinašajo "junaška" dela roparjev, oprijeli roparske obrti. Ali mi vprašamo tu odprto sodnika Chytrausa, naj pove, kedar je kaka delavska organizacija učila ali zverževala rope, umore in tatvine? Delavske unije morajo zahtevati, da bode ta sodnik odgovoril za svoje bedaste trditve. Ako se pa bode odgovoru odtegnil, tedaj naj ga delavske organizacije javno proglase za strahopetnega opravičljiva, ki s podlim obrekovanjem krađe čast poštenim delavcem.

Pameten profesor.

Z nekakim zadovoljstvom prinaša "Chicago Chronicle" vest, da je Jakob Gould Shurman, predsednik Cornellevega vseučilišča izjavil, da je škoda, katero povzročijo trusti malenkostna, da so pa naobratno dobrote velikanske, katere dobiva ljudstvo od trustov.

Ko je predsednik Cornellevega vseučilišča izustil to čudno izjavo o trustih, je najbrže mislil na svojega vzornega kolega na čikaškem vseučilišču, g. Harperja, kojemu vsako leto izroči kralj trustov, John D. Rockefeller en milijonek dolarčkov za njegov zavod.

Ako je čikaško vseučilišče vredno Rockefellerjevih dobrot, čemu bi jih ne bilo tudi Cornellevo vseučilišče, je najbrže mislil Jakob Gould Shurman, ko je trustom napravil globok priklon. Ako se mu bode posrečilo s tem priklonom opozoriti truste na njegovo malenkostno osebo, smo prepričani, da bode g. Jakob Gould Shurman v prihodnje odprto priznal, da so trusti največja dobrota za človeštvo.

Stavka klavniških delavcev. Kurjači in strojevodje trdke Schwarzschild in Schulberger v New Yorku so se pridružili stavkujočim klavniškim delavcem. — Prav je tako!

Mesarski kralji v Chicagi bočejo boj do skrajnosti. Boj, boj je njih geslo. Vse predloge za sporazumljenje so odklonili.

V klavniškem okraju je že več-

krat prišlo do spopadov mej stavkujočimi delavci in garjevci. Slednji so oboroženi z revolverji in se je že primerilo, da so brez povoda streljali na stavkujoče delavce.

Stavkujoči delavci so na brzjojavne drogeve obesili slamnate mozičke, ki predstavljajo garjeve in mesarske kralje. Ti slamnati mozičelji delajo mnogo predglavice našim čikaškim uniformovanim biričem, ki jih pogumno rešujejo vesal, na katere so jih potegnili stavkujoči delavci.

Podpora za stavkujoče delavce je izborno organizovana. V enem samem dnevu se je razdelilo stavkujočim delavcem 56 tisoč funtov mesa, poleg pa mnogo moke, kruha, čaja, kave in drugih živil.

Vse delavske organizacije so dale ali pa obljubile svojim bratom izdatno pomoč. Nekatere organizacije so obdabile svoje sodruge, a enodnevni zaslužkom v tednu. Tako je prav, ako hočemo zmagati. Vsi za jednega v sili, jeden za vse! To mora biti naše geslo v boju proti vse vničujočemu kapitalizmu in zmagi bode gotovo naša.

Zal, da so mej garjevci tudi nekateri slovenski delavci, ki so svoje ponzne farskopasje duše prodali kapitalizmu — sovražnikom delavstva. Slovenski delavci ogibajte se garjevcev. Kjerkoli jih srečate, prezirajte jih, kajti ti ljudje niso vredni, da bi jim posten človek pljunil v obraz, ker so izdajalci delavskih koristi — izvržek človeštva.

Policijski nadzornik Hunt postopa v klavniškem okraju kakor kak turški paša v vstaški deželi. Svojim nadbiričem je izdal ukaz, v katerem pravi, da naj uniformovani biriči aretujejo vsacega, ki bi hodil okoli klavnice, posebno pa straže stavkujočih delavcev. Ako imajo dotičniki unijske izkaze pri sebi, tedaj telefonujte meni in jaz bodem dal glede postopanja posebne ukaze.

Iz svojega nagiba, ne da bi kdo inspektorja Hunta pooblastil, je omenjeni višji birič po vzorcu coloradskega Billa, vodje uniformovanih razbojniških čet razglasil izjemno stanje v klavniškem okraju.

Njegovi biriči so dobili ukaz, da morajo ceste očistiti. Doma, v reaktivni Avstriji policija ne dopušča, da bi se delavci biral v grupah okoli tvornic v katerih se stavka. V Chicagi bodo pa v krasni dobi ljudske suverenečice policija zavratno napadali nedolžne sprehalce v klavniškem okraju ter jih gonili v zapore. Ako bode nesrečni imel pri sebi unijski izkaz, tedaj bodo brzo obvestili višjega poveljnika, ki bode glede "veleizdajice" izdal posebne naredbe.

Ali svoboda, kako si se spremenila! V Chicagi si že prišla na psal Ameriška kultura.

"Napredni" in "kulturni" Američani so zopet dva zamorca pri živem telesu pekli. Pri ti priveditvi ni bilo potreba napornega lova, kajti odvredli so ju iz ječe, kjer sta pričakovala smrt na vislicah.

Podivjana svojat v Statesboro, Ga., ki je zvršila ta znameniti čin, je vedela popolnoma dobro, da je obsojencima živeti še nekoliko tednov. Ali "vzvišeno pravico ljube" je to druhal napotilo, da je prišla do zaključka, da je boljše, še vbogi žrtvi izdihniti na planteci grmadi, kakor na vesalih.

Jetniški uradniki so postopali popolnoma solidarno s "častnimi" državljani, ki so prevzeli krvniško obrt. Izročili so ju druhali, zajedno so pa ponagali premagati vojake, ki so hoteli preprečiti linčanje. Eksekucija se je zvršila zadovoljno za vdeležnike, izvrzemi obeh zamorcev. Neki fotograf je brzo fotografiral grozni prizor ter tako cel slavnosti vtisnil nekaj ljudski značaj.

Gospod governer države Georgie bode zopet odredil, da se ta dogodek strogo preišče. Ker v republiki "svobodnih" in "vrlih" mož še nimamo odlikovalnih križcev in redov, se bodo morali priveditiji za javno sežiganje zamorcev zadovoljiti s samozavestjo, da so zvršili "veliki junaški čin" v prosep veliki ameriški republiki.

Somiljeniki naročite in priporočite "GLAS SVOBODE"

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za AMERIKO:
za celo leto\$1.50
za pol leta75c
ZA EVROPO:
za celo letokron 10
za pol letakron 5

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljave je sledeči:

"Glas Svobode"
563 Turoop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

Dopisi.

"Novi Domovini" v spominsko knjigo.

Ze v 32. št. "Gl. Sv." je neki somišljenik krepko očrtal delovanje naših duhovnikov. Iz omenjenega dopisa je razvidno, da so božji agentje v resnici izrodek človeštva, ki se borijo za najpodlejše sredstvo proti napredku in kulturi.

Tudi jaz bodem sunil v to gadjjo zalego, polkaval bodem slovenskemu narodu, kaj je vzrok, da naše žene, naša dekleta in naši dečki niso varni pred blagoslovljenimi svinjarji, zakaj se ta črna gospoda poslužuje najgrših obrekovalnih sredstev proti svojim nasprotnikom.

Navedi hočem tu izvleček iz moralne teologije jezuitov, ki so duša rimsko-katoliški cerkvi, moralno teologijo, kojoj so učili prvaki jezuitskega reda.

Pater Fran. Ksaverij Fegeli je učil v knjigi "praktična vprašanja o delu sodnika", stran 284 o zapeljivosti deklet to-le: "Komur se deklica radovoljno uda, je brez greha, ker ona kot gospodinja svojega lastnega telesa izkazuje ljubezen, komur hoče. Se bolj nizkotno in svinjski se je izrazil pater Moullet v svojem moralnem posnetku. Ta "žegnani" svinjar piše doslovno: "Ako je kdo devico zapeljal s silo, grožnjami ali zvijačo, da je postala nosna, ne da bi ji obljubil zakon, mora njo ali njene sorodnike odškoditi, za posledice, ki so nastale in sicer s tem, da ji kupi balo, da se tem lože z drugim omoži. Ako jo pa ne more odškoditi, tedaj naj jo pa sam poroči. Če je pa pregrešek ostal tajen, tedaj jo pa ni treba v nobenem oziru odškoditi."

Pater Moullet uči dalje, če ima kdo grešno razmerje s kako omoženo žensko, ne radi tega ker je omožena, temveč ker je lepa, ni s tem zakrivil zakonolomstva, ampak je storil le greh navadne nečistosti.

Tudi glede prostitucije so napisali očetje jezuiti jako lepe nauke. Pater Eskobar pravi glede prostitucije naslovno: "Kar omožena ženska zasluži s zakonolomstvom je njena pošteno zaslužena lastnina, le možu mora dovoliti, da je za službo sodelažen."

Pater Gordon, škotski jezuit piše v svoji knjigi "splošna moralna teologija, II. zvezek V. knjiga" o prostituciji to-le: "Prostitutka ima pravico za svoje delo zahtevati plačo, le previsokih cen ne sme staviti." Še bolj obširno se je izrazil pater Tamburini v knjigi "Confession aisee", VIII. knjiga V. poglavje: "Kako visoko mora lahko proda ženska veselje, katero nam nudi?"

Odgovor: Ako se hoče o tem soditi, se mora vpoštevati plemenitost, lepota in dostojnost ženske, kajti dostojna ženska je mnogo več vredna kakor taka, ki vsacemu, kdor pride odpre svoja vrata. Razločujmo: Ali se gre za prostitutko, ali dostojno žensko. Prostitutka ne more več zahtevati, kakor ji je že bilo drugi preje plačal. Ona mora imeti že določeno ceno, to je pogodbo med njo in obiskovalcem.

On, obiskovalec da denar, ona pa svoje telo, istotako kakor gostilničar vino, gost pa denar. Naobratno pa lahko dostojna ženska zahteva kolikor hoče, ker ni splošne cene, ker je oseba, ki se proda, lastnica svojega blaga. Ona lahko tako drago proda svoje blago kakor dečka in nihče ji ne sme očitati skopustva.

Glede krive prisage ima ta črna rimska svojati tudi posebne nazore. Pater Filius odgovarja v svoji knjigi "božja učnost" to zvezek, 12. poglavje na vprašanje, je-li dovoljeno včasih dvoumno s tajnim pridržkom premišljeno prisagati tako-le: "Da, vendar mora biti od-

govor glavnemu izreku vprašajočega tako prirojen, da se ne pride kasneje v zadrego, če se zahteva drugačno tolmačenje odgovora."

Popolnoma v redu je po jezuitskih načelih, ako ženska plod pred porodom odstrani. Pater Airant v svoji knjigi "propositions sur le cinquieme precepte du Decalogue", str. 322 odgovarja na vprašanje, če sme ženska rabiti sredstva za odstranitev ploda doslovno: "Da, če se plod ni oživel, ali če je mesečnost nevarna. Ako je pa plod že oživel, ga sme odstraniti, če je prepričana, da bi na porodu umrla. Mladu zapeljano deklo pa sme v vsakem slučaju odstraniti plod, kajti nje mora biti več na časti, kakor na življenju."

V častikrapi pa ti božji namestniki niso izbirčni. Hermann Busenbaum uči v svoji knjigi "krščanska božja učnost" VII. knjiga, VI. odelek, 1. poglavje: "Ako je bil kdo z resničnimi podatki napaden na časti, se sme braniti tudi s tem, da z obrekovanjem svojem nasprotniku krade čast, če nima drugih pripomočkov, da bi se ubranil napadov.

Jezuit Herrau je leta 1641. učil v Parizu: "Ako je kdo obdolžil kakega človeka resničnega hudodelstva, ima dotični človek pravico vbiti svojega nasprotnika, če je bilo hudodelstvo tako prikrito, da bi za njega ne zvedelo sodišče."

Vsi farski moralni teologiji je pa postavil pater Henriquez v svoji knjigi "Summa Theologiae moralis" večni spomenik. Ta božji moralist trdi, da ima duhovnik pravico ubiti moža, ki ga je zasulil v zakonolomstvu s svojo ženo. Po obeh storjenih hudodelstvih ima duhovnik pravico že v prihodnje zvrševati duhovniška opravila.

Res, lepa je ta farskojezuitska uravnost, ki postavlja vse obstoječe državne in moralne zakone na glavo. Najlepše je pa, če kdo farja pri svoji ženi dobi, da se mora od "žegnane" svinjarja pustiti po bitu kakor pes.

Iz tega je razvidno, zakaj se nebeškim agentom tako sline cede po tistih temnih časih, ko so kutarji imeli neomejeno oblast v svojih rokah. Kutonosi zastoj je vaše zdihovanje. Doba, v kateri je zorela pšenica le za vas, ne bode se vrnila nikdar več. — Amen!

J. L.—II.
Priateljska pisma iz Calumeta, Michigan.

Dne 8. avgusta 1904.
Dragi John! Nisem mislil, da bode zadnja nedelja za me tako rodovitna dan, kakor je bil. Pomisli, izvolih sem nekaj izvrinje, nekaj izvrstnega, kar se ne sliši vsaki dan.

Zadnjo nedeljo popoldne sem šel v neki "saloon", (česta in številna ne de) da se malo okrepčam. Komaj vstopim, zapazim pri stranski mizici dva rojaka, katerega mi še dobro znana od tistega časa, odkar so začeli zidati novo, slovensko cerkev. Jože in Miha — tako je menda ime mojima junakoma — kazala sta že dovolj skrivnostno, sldakoginjene obraze in pogovor, katerega ti poročam do pičice, jima je teklo o "visokih stvareh".

"Hvala Bogu, zdaj smo pa začeli z delom pri cerkvi, kaj ne Jože?"

"Kaj hudiča, začeli smo že lani, cerkev je dodelana; letos imamo samo še "turne", veš Miha, "turne".

"In včeraj je bilo v tistih "hudobnih cajntengah" ven-dano, da bomo zidali po zimi v snegu. Gadem te he!"

"Prmajdus", tisti pa že nič ne vedo, saj sta že dolgo časa pri cerkvi dva "stancarja"; eden kamne "puca", drugi pa dela. (Kaj?)

"Prav praviš Jože, dva že dolgo dela. Toda jaz mislim, da bi šlo lahko malo hitreje. 'Aj ges'. Kranjci premalo zlagajo za cerkev."

"Božja strela, jaz zmirač, "kolektam", po dnevi in noči, zjutraj in popoldne in zmirom nekaj "nafehtam". "Aj ges", denarja bo dosti."

"Ju gat dem rajt", Jože: jaz sem dolžan "stor" in "bučersajn", pa rajši dam vse, kar zaslužim "gaspudi" za cerkev. "Stor" in "bučersajn" lahko čaka, ako hoče."

"Ali si bil zadnjo nedeljo v cerkvi, ako je bila "firma". Miha?"

"Sur", in zastopil sem tudi, kaj so "skaf" pridigali. Rekli so, da ko bi Kranjci zložili vsak mesec en tavčent tolarjev, bi bila cerkev kmali žegnana."

"Da, da, ali Kranjci so bedasti, ki ne vlogajo "skafa".

"Čuj Jože, "turnov" nam je res treba, toda bolj krvavo rabimo fa-

skem popu in zdaj išče revež drugi "bord".

"Ah, hrvatski pop je tepec, ni mogel trpeti našega "gaspuda" pri sebi. To mi ne gre v bučo; prmajdus, saj sta oba katoliška dušna pastirja."

"Jaz sem slišal, da je tam "au-kindala" tudi kuharica; "aj min", francoska kuharica."

"Tista reč je bila pa tako-le: Hrvatski pop strašno "glajha" polente, ona mu "šmeka" bolje, kakor najboljša pečena kurecina. In ker dosedanja kuharica mu ni zamogla skuhati pristne, prav po primorskem okusu diseče polente, jo je pop brez milosti sedaj odslovil. Zdaj pa menda pop kuha polento vsaki dan. "Ju bet!"

"A-a-a, tako! Sedem zelenih hudičev. Naš "gaspud" torej že ve zakaj je "kvital". On zna vse "olrajt"! "Gadem" — On pa že ne mara polente, taka je!"

"Da, da, dragi Miha, taka je; božja strela, skoro bi bil pozabil, da je danes nedelja. Ne zameri, kajti jaz zdaj "odrajžam". Saj veš, "beznus" je "beznus" in tudi "muh-te" pičaka me čaka. "Gut baj" Miha!"

"Gut baj, Jože!"
Jože je veličastveno odkorakal, kakor je zahteval njegov "beznus". Miha pa je položil trudno glavo na mizo in je skrivnostno — sladkoginjno v "rožah" zadrževal, ter začel baje sanjati o kranjskih "turnih".

Jaz sem odšel skrajno zadovoljen in odnesel v glavi vso filozofijo tistih dveh tako "trdnih katoličanov", kar ti danes še tople poročam. — Te pozdravlja, Tvoj Saješčekdo.

Iz Pueblo, Colorado.

Rev. J. M. Sheridan sedi v "špek-kamri" ter premišljuje, kako bi izumil najkrajšo pot v nebesa. Ta svet mož, ki je za denar pripravil človeške duše za uživanje rajskega veselja na drugem svetu, je zvalil izletno deklico Ano Reese k sebi v stanovanje, čes, da jo popelje v cirkus. Mladoletno dekletce je res sedlo na limanice zvitemu farju; prišlo je k njemu na dom, misleč, da jo nebeški agent povede v cirkus.

Marijin ženin rev. J. M. Sheridan se je naveličal čakati, da bi se le po smrti užival veselje ljubezni s svojo nevesto v večnem rajju, za to je pograbil takoj deklico Ano Reese, ko je prestopila prag njegovega stanovanja, ter jo siloma oskrnil. Ko je nizkotna farska duša zvršila svoj namen — vživanje ljubezni na tem svetu kljub svoji deviški obljubi, je deklico od-pustila. Deklica je pohitela domov ter je svojim starišem povedala v kakšen cirkus jo je popeljal lopovski far. Seveda, oče oskrunjenega deklice nikakor ni bil zadovoljen s takimi predstavami v farskem cirkusu — župnišču in dal je "svetega" moža J. M. Sheridana vtakniti pod ključ, kjer sedaj izdeluje patent za najkrajšo pot v nebesa.

Kaj pa vi dva "gaspud" Ciril in mali Rojcerle poročata k temu? Po vajinih nazorih je najbrže dekletce zapeljalo Marijinega ženina v greh. Kaj ne "gaspud" so nedolžni, kakor Lahov koš, ki je nosil sedem let "kontraband"?

"Gaspudu" Cirilu in Rojcerlu pa povem odprto, ako ne bode dala miru čitateljem "Gl. Sv.", da njima bodem zapel v prihodnje ono, kar po domače, ki njima bode ostala v vekotrajni spomni!

Velikanska dedščina.
Nek rečen natak v revstaciji, ki je dobival nizko plačo, je dobil nedavno brojavko, da mu je umrl stric zapustil nad milijon tolarjev. Ta dedščina mu je prinesla samostojnost in baje tudi zadovoljstvo. Mi pravimo "baje", ker zadovoljstvo ni vedno združeno z dedščino. Ako po svojih starišev poleg bogatstva podedujemo še slabotno telo, bolezen ali znake bolezni, tedaj nas bogatstvo ne more osrečiti, ako ne rabimo Trinerovo zdravilno, grenko vino. To svetovnoznano zdravilo se dela iz izbranih žilšč brez kemičnih tvarin, ki okrepča ves sistem našega telesa ter prenovi našo kri. Deluje direktno v žilovodu, katerega utrudi in napravi sposobnim za redno prebavo hrane, spreminja povzeto hrano v čisto kri, ki je polnjata dobremu zdravju in jakosti. To zdravilo se dobiva v vseh lekarnah, gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Svobodnišlec.

Velikanska dedščina.

Nek rečen natak v revstaciji, ki je dobival nizko plačo, je dobil nedavno brojavko, da mu je umrl stric zapustil nad milijon tolarjev. Ta dedščina mu je prinesla samostojnost in baje tudi zadovoljstvo. Mi pravimo "baje", ker zadovoljstvo ni vedno združeno z dedščino. Ako po svojih starišev poleg bogatstva podedujemo še slabotno telo, bolezen ali znake bolezni, tedaj nas bogatstvo ne more osrečiti, ako ne rabimo Trinerovo zdravilno, grenko vino. To svetovnoznano zdravilo se dela iz izbranih žilšč brez kemičnih tvarin, ki okrepča ves sistem našega telesa ter prenovi našo kri. Deluje direktno v žilovodu, katerega utrudi in napravi sposobnim za redno prebavo hrane, spreminja povzeto hrano v čisto kri, ki je polnjata dobremu zdravju in jakosti. To zdravilo se dobiva v vseh lekarnah, gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Svobodnišlec.

Velikanska dedščina.

Nek rečen natak v revstaciji, ki je dobival nizko plačo, je dobil nedavno brojavko, da mu je umrl stric zapustil nad milijon tolarjev. Ta dedščina mu je prinesla samostojnost in baje tudi zadovoljstvo. Mi pravimo "baje", ker zadovoljstvo ni vedno združeno z dedščino. Ako po svojih starišev poleg bogatstva podedujemo še slabotno telo, bolezen ali znake bolezni, tedaj nas bogatstvo ne more osrečiti, ako ne rabimo Trinerovo zdravilno, grenko vino. To svetovnoznano zdravilo se dela iz izbranih žilšč brez kemičnih tvarin, ki okrepča ves sistem našega telesa ter prenovi našo kri. Deluje direktno v žilovodu, katerega utrudi in napravi sposobnim za redno prebavo hrane, spreminja povzeto hrano v čisto kri, ki je polnjata dobremu zdravju in jakosti. To zdravilo se dobiva v vseh lekarnah, gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Svobodnišlec.

Velikanska dedščina.

Nek rečen natak v revstaciji, ki je dobival nizko plačo, je dobil nedavno brojavko, da mu je umrl stric zapustil nad milijon tolarjev. Ta dedščina mu je prinesla samostojnost in baje tudi zadovoljstvo. Mi pravimo "baje", ker zadovoljstvo ni vedno združeno z dedščino. Ako po svojih starišev poleg bogatstva podedujemo še slabotno telo, bolezen ali znake bolezni, tedaj nas bogatstvo ne more osrečiti, ako ne rabimo Trinerovo zdravilno, grenko vino. To svetovnoznano zdravilo se dela iz izbranih žilšč brez kemičnih tvarin, ki okrepča ves sistem našega telesa ter prenovi našo kri. Deluje direktno v žilovodu, katerega utrudi in napravi sposobnim za redno prebavo hrane, spreminja povzeto hrano v čisto kri, ki je polnjata dobremu zdravju in jakosti. To zdravilo se dobiva v vseh lekarnah, gostilnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Svobodnišlec.

Društvene vesti.

Društvo "Šlavijs" št. 1. S. N. P. J. v Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v Naročni dvorani na 587 S. Centre Ave.
John Duller, tajnik.
12 W. 25th St., Chicago, Ill.

Društvo "Bratstvo" št. 4 S. N. P. J. v Steel, O., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v prostorih brata J. O. H. N. Rebo la v Steel, O..

Društvo "Naprej" št. 5 S. N. P. J. v Clevelandu, O., ima svoje redne mesečne seje vsaki prvi četrtek v mesecu v prostorih brata J. Medena zvoč ob 8 uri.
Anton Benedik, tajnik.
1778 St. Clair St.

Društvo "Bratstvo" št. 6 S. N. P. J. v Morgan, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako četrto nedeljo v mesecu v prostorih brata Frank Miklavčiča na Sygen. V mnogostevilnem pristopu k omenjenemu društvu vabi Odbor.

Društvo "Bratoljub" št. 7. S. N. P. J. v Claridge, Pa., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu. Semčljeniki se vabijo v društvo.

Društvo "Delavec" št. 8. S. N. P. J. v So. Chicago, Ill., ima svoje redne mesečne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v društvenih prostorih na 1049 Green Bay Ave.

Društvo sv. Petra in Pavla. J. S. K. J. pozivlja tem potom vse svoje žlane, da se redno vdeležujejo svoj dne 13. vsacega meseca v društvenih prostorih 1207 S. Santa Fe Ave., PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo "Sokol" J. S. K. J. ima vsako tretjo nedeljo v mesecu svoje redne mesečne seje v društvenih prostorih na 315 Northern Ave. Kdor vstopi v društvo do dne 31. dec. t. l., ne plača vstopnine. Društveni zdravnik je dr. Chr. Argyr, 1210 Berwind Ave. Za mnogobrojni vstop se priporoča Odbor.

Somišljeniki in sodrugi v večjih slovenskih ameriških naselbinah, ki žele slovenskega govornika, naj se obrnejo na strankinega tajnika, sodr. William Mailly, National Secretary, 269 Dearborn Street, Chicago, Ill.

NAZNANILO.

Naznanjaja rojakom, Hrvatom in drugim br. Slovanom, da sva kupila veliki, splošno znani

.....SALOON.....

pod imenom "Narodna dvorana," sedaj "Slovenski Dom". Priporočava c. občinstvu, sosebno raznim društvam veliko plesno dvorano za razne zabave in druge dvorane za društvene seje. V saloonu "pool table" in glasovir. Točiva pristno pilzensko pivo in drugo izborno pi-jačo. V istih prostorih otvorila sva tudi vinarno. Točiva izborna kalifornijsko, Trinerjevo in druga bela in rdeča vina. rdeči burgundec, beli tokajec, risling in druga fi-na vina se dobe pri naju na debelo in drobno.

Potniki dobe pri naju prenočišče in vso postrežbo. Vsi dobro došli!

Mladič bratje

85-387 S. Centre Ave. na vogalu 18. cesti. TEL. LOOMIS 498
Chicago, Ill.

Ali ste že preiskali Idaho?

Po pravici jo nazivljemo zemljo bodočnosti
V poljedelstvu, vodarh, rudah pa bode kmalu ne prekošana.

NJE PODNEBJE JE PRAVI IDEAL.

Ali se hočete bolj poučiti o dražavi? Če iščete nove domovine za poljedelstvo, tedaj pišite nam: Ako vas zanimajo premokopi in rudniki v našem tako zvanem "Thunder Mountain folder" potem pojdite in prepričajte se na svoje lastne oči.

D. E. BURLEY, D. S. SPENCER, G. P. & T. A. A. P. & T. A. Oregon Short Line R. R., Salt Lake City, Utah.

URBAN BRO'S

pogrebniški.

393 W. 15th. St. Chicago, Ill.
CENA IN DOBRA POSTREZBA

Ako hoče imeti fine slike, idi k fotografu

LIEBICH-u

80-86 Euclid Ave.

Cleveland, Ohio.

Potovati preko Yellowstone parka.

naj si vsakdo vsaj enkrat zaželi v svojem življenju. To je najbolj zanimivo potovanje na svetu. Na 3000 kvadratnih milj je toliko naravnih čudežev, kakor nikjer drugod na svetu. Kdor hoče zreti te naravne čudeže, mora iti v središče začaranih, z večnim snegom pokritih gora. Če bi bili takozvani "Faithful geysers, Paint Pat, Mud Volcano, ali Emerald Pool" v Lincoln parku v Chicagi, v Central parku v New Yorku, ali Fairmont parku v Philadelphiji bi ljudstvo kar v gročah drlo gledati te zanimive naravne čudeže. Za majben denar lahko vidite vso to naravno in divno krasoto od 1. julija pa do 30. septembra vsacega leta.

Northern Pacific letaki, v katerih se opisuje krasota Yellowstone parka so ravnokar izšli. Tisk in okraški letaka, kakor tudi knjig so v tehničnem oziru popolnoma dovršeni. V knjigi je popis o hotelih, vrelih, vodopadih, medvedjih brlogih in ribarstvu. Tiskali smo na tisoče knjižic. Kdor želi imeti knjižico naj se obrne na A. M. Cleland, General Passenger Agent St. Paul, Minn. ter priloži dva centa in svoj naslov.

"Wonderland 1904", jako fina knjižica, ki ima 116 strani s popisom Severozapada in parka se dobi za 6 centov.

SLIKA PREDSTAVLJA

uro za dame.

Pokrovi so pretegnjeni z zlatom
Gold filed, jamčeni za 20 let. Kole-sovje na razpolago Elgin ali Waltham.
Zdaj samo

\$12.50

Mož, osreči svojo ženo in kupi ji uro za božično darilec.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.
Telefon Morgan 433.

Najboljši svetovni obiskovalci

so na dobičku ako potujejo via

Denver in Rio Grande železnice preko Rocky Mountains okraja v Colorado, Utah ali tihooceansko obrežje,

ki ima največ krasnih razgledov, gorskih slik, mineralnih studencev ter za lov in ribarstvo tako ugoden kraj, kakor nijedna druga proga na svetu.

Zdravo coloradsko podnebje je posebno mikavno za poletne počitnice. Zdravišča — Manitou, Colorado Springs, Glenwood Springs in Salt Lake City so svetono znana. Znižane cene v Colorado Springs in Utah na vseh progah s primernim izstopom v coloradskih in zapadnih mestih.

Brzovlaki iz St. Louisa, Chicage v Colorado, Utah in californijska mesta. Elegantni jedilni vozovi, postrežba a la carte na vseh brzovlakih.

Najlepše ilustrovane knjižice se na zahtevanje razpošiljajo zastoj.

S. K. HOOPER,

G. P. & T. Agent, Denver, Colorado.

NAROČAJ SVOJE OBLEKE PRI

Charles Tyl-u

priljubljenemu unijskemu krojaču 772 So. Halsted na vogalu W. 19th Place, ki čisti in popravlja tudi ženske in moške obleke. Gospod Tyl je Slovan ter dobro zna svoj slovenski valod svojega hčuna in trpežnega dela ter nizkih cen.

SLOVAN K SLOVANU!

LETO JE TU!

Naša bogata zaloga unijskih najmodnejših oblek in povrnikov je popolna. Vsa obleka je izdelana od unijskih krojačev in so najmodnejše in najcenejše na trgu. Pri nakupu oziroma naročilu te nove zaloge smo dali posebno pozornost na to, da bi te naše obleke najdalje v modi ostale in da bi cenj. odjemalcem, kakor smo dosedaj, tudi v bodoče ugajali. Cene naših oblek in povrnikov so

OD \$6.00 DO \$20.00

Izvolite si naročiti najmodnejšo obleko ali povrnik? Nasa večletna skušnja v tem poslu vam jamči, da vam napravimo po vaši volji in okusu obleke in povrnike iz naše velike zaloge vsakovrstnega domačega ali importiranega sukna za tako nizko ceno, kakor nikjer drugod. Naročena obleka ali povrnik od \$12.00 naprej.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS-TAILORS
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Govorimo slovensko. Vprašaj po številki 10

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 566 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 563 Throop Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.
 Nadzor.: DAN, BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 niki: JOHN VERŠČA, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.
 Porotni: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 odbor: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Bolniški: JOHN VERŠČA, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 odbor: JOS. DULLER, 416 Washburn Ave., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

YSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; denarne posiljati pa blagajniku Frank Klobučarju.

Vstop.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Anton Božič roj. 1876; Anton Marentič roj. 1875; Ivan Susteršič roj. 1868; Matevž Hren roj. 1878; Ignac Gostia roj. 1879. Društvo šteje 53 udov.

Društvo "Bratoljub" št. 7 v Claridge, Pa.: Tomaž Razpotnik roj. 1882; Frank Dragar roj. 1881; Frank Maček roj. 1880; Lovrene Zupančič roj. 1867; Ivan Zupancič roj. 1869; Ivan Turk roj. 1885; Franc Rebernik roj. 1876. Društvo šteje 37 udov.

Društvo "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: Stefan Dudaš roj. 1875; Ignac Lukaš roj. 1865; Bogoljub Klier roj. 1861. Društvo šteje 24 udov.

Društvo "Trdnjava" št. 10 v Rock Springs, Wyo.: Josip Rusold roj. 1857; Ivan Tavčar roj. 1869; Andrej Smrekar roj. 1870; Ivan Ojsteršek roj. 1867; Anton Kührle roj. 1896. Društvo šteje 20 udov.

Zopet sprejeti.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Melhior Šolar roj. 1857. Društvo šteje 65 udov.

Suspendovanje.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Frank Mubi roj. 1878; Bartol Frankes roj. 1877 Josip Mihelič. Društvo šteje 62.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Jenc roj. 1876; Ivan Lovše roj. 1872; Ivan Medle roj. 1883. Društvo šteje 58 udov.

Društvo "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Franc Stant roj. 1868; Josip Erbežnik roj. 1869; Ivan Breskvar roj. 1879; Jakob Hočvar roj. 1884. Društvo šteje 11 udov.

Črtanje.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Ivan Mladič roj. 1875; Ivan Horvat roj. 1876. Društvo šteje 60 udov.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Ivan Horvatič roj. 1873. Društvo šteje 52 udov.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Pavlovič roj. 1882; Frank Fortuna roj. 1879; Josip Fine roj. 1879; Josip Sodce roj. 1879; Anton Lunka roj. 1878; Ivan Bučan roj. 1878; Ivan Renko roj. 1881; Ivan Rovar roj. 1886; Ivan Tome roj. 1878. Društvo šteje 49 udov.

Odstopil.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Frank Medica roj. 1857. Društvo šteje 59 udov.

MARTIN KONDA, tajnik.

RAZNO.

Razredna obsodba.

Kasacjski dvor je obsodil sodr. Korača, neumornega agitatorja za socializem na Hrvaškem na deset mesecev težke ječe, proti sodr. dr. Potočnjaku je pa odredil novo preiskavo. Krvniki hrvaškega naroda dolže naša sodruga, da sta čuvala hrvaški narod na nasilno vstajo, kar je seveda navađna laž.

Gospodje nasilniki in krvniki, ki hrvaškemu narodu kradejo politične pravice, ki hrvaški narod vlepajo v gospodarsko sužnost, naj si zapomnijo, da vrč hodi le toliko časa po vodo, da se razbije. Vsake stvari je enkrat konec — in konec bode tudi enkrat potrpežljivosti v hrvaškem narodu. V prav brzo lahko doživimo dan, ko bode narod vporabljal večala in ječe, katera so si vsvarili gospodjoči slojevi, da drže hrvaški narod v politični in gospodarski sužnosti, proti svojim krvocesom — farjem, birokratom, raznim Khuen Hedervaryem, katerim bode pod večali zakuril z molitveniki, delnicami in knjigami o zakonih lep kres — kres, ki bode oznanjal osvoboditev hrvaškega naroda iz gospodarske in politične sužnosti.

Idila iz kranjskega farovža.

Ekspozit v Bevkah pri Vrhniki, Anton Vonča, je bil poslan v pokoj. Mož je bil star ali jako krepak in se kar ne more prečuditi, da se ga je poslalo v pokoj zaradi skandala, kakršnih se po njegovih sodbi zgodi po farovžih vse polno. Ko je prišel Vonča pred leti kot ekspozit v Bevke, je pripeljal s seboj dve sestri, a jih je kmalu spodil, ker sta se mu dopadli mečnarjevi hčerki, ki sta bili stari takrat 16, oziroma 14 let. Starejši je dal v Ljubljano da se je kuhari naučila, potem pa je sestri odpravil, da sta morali iskati zavetja pri dobrih ljudeh in se z njim tožariti radi zasluzka. Bevkani so se jezili, da ima njih dušni pastir dve tako mladi deklici v svoji hiši in ko so doglali, da živi z obema kot kak paša, so ga šli tožiti škofu. Toda tožba ni nič pomagala. Svinjarje v farovžu so se nadaljevali. Ko je starejša ekspozitova ljubica prišla v drugi stan, je Vonča svojega netjaka pregovoril, da se je z dekletom poročil. A

dekle ni šlo k možu, nego ostalo v farovžu ter ekspozitu povilo se več otrok. Sicer so hodile večkrat deputacije k škofu in k dekanku na Vrhniko, a opravile niso ničesar. Ko je ekspozitova hčerka dorasla, je začela vabiti fante, da so hodili v farovž v vas. Ekspozit je marsikako neč ujel kakega fanta pri svoji hčeri, pa se za to ni dosti zmenil. Ekspozitova kuharica in mati ekspozitovih otrok se je vdalja pijači in je ekspozita dostikrat oštevala: Stari dedec, le naredi kaj, pa bom take reči na dan spravila, da boš se na gavge prišel. Kmetje so to početje morali prenašati, ker jih je ekspozit na različne načine spravil na svojo stran in ker jih je mnogo, ki so ekspozitu kaj dožnili. In tako so se svinjarje v farovžu nadaljevali. Ekspozitova hčer se zdaj že drugič pripravljala, da pojde v Rim in živi kar v farovžu v konubinatu. Zdaj so se naposled venjar ljudje zadržali in zahtevali, da se tem skandaloznim razmeram naredi konec. No, in zdaj so ekspozita poslali v pokoj. A predno je šel, je še s prižnice grmelo in treskalo, da je bilo joj. In taki božji namestniki naj ljudstvo moralno in kulturno povzdignejo?

Zopet jeden.

V Grižnjanu v Istri imajo duhovnika, ki čuje na ime don Vittorio Vasselli; star je 32 let, vidil se je v Trstu. Neka Marija Bankovičeva iz Grižnjana je imela do gošp. manca toliko zaupanja, da mu je izročila 1220 goldinarjev, naj jih zmenja, ko je potoke čas za zmenjavanje starih bankovcev. Posvečen mož je vzel lepo bankovce, jih tudi zmenjal, ali uboga ženica, ki si je prihranila tekom dolgih let s trudom in pritrgavanjem od ust eno svoto, ni dobila niti vinarja od zmenjane svote. Če ga je prišla vprašati, je našel vedno nove izgovore, in tako se je vlekla reč naprej. Slednjič je bilo ženi vendar dosti, in je šla ovaditi župnika k sodniji. Pri okrožni sodniji v Rovinju se je vrnila te dni obravnava, katera je pokazala, da je goreči katoliški duhovnik preiskovalnemu sodniku s početka pravil, da je denar zmenjal, in tako se je vlekla reč naprej. Slednjič je bilo ženi vendar dosti, in je šla ovaditi župnika k sodniji. Pri okrožni sodniji v Rovinju se je vrnila te dni obravnava, katera je pokazala, da je goreči katoliški duhovnik preiskovalnemu sodniku s početka pravil, da je denar zmenjal, in tako se je vlekla reč naprej. Slednjič je bilo ženi vendar dosti, in je šla ovaditi župnika k sodniji. Pri okrožni sodniji v Rovinju se je vrnila te dni obravnava, katera je pokazala, da je goreči katoliški duhovnik preiskovalnemu sodniku s početka pravil, da je denar zmenjal, in tako se je vlekla reč naprej.

to je bilo zlagano, res pa je iskal posojilo pri neki banki. Na koncu pa je spremenil taktiko, rekoč, da je sprejel od Bankovičeve denar 1220 goldinarjev, da ga je pa izročil neki osebi, katere ne more imenovati, ki pa je rekla, da je poslana od Bankovičeve; drugega da ne more povedati, ker ga več verska tajnost! Tajnost bi ga vezala le s spovedjo, ali te ni bilo, zato si je izbral tajnost le za pretezo. Oškodovana Bankovičeva in njen mož sta podprčila obtožbo, in poštnjak don Vittorio Vasselli je bil obsojen na 5 mesecev trde ječe s postom vsak mesec. Izbral si je bil seveda zagovornika, ali temu je vsa reč tako malo prijala, da mu je končno odpovedal zastopstvo. — He, denarji! Denar je zapeljiv, in požrešnost po denarju je velika po naših farovžih. V tisto slovečo bisago je izginil že marsikateri tisočak, in mikdo ga ni več videl. S težavo in krvavimi žulji pridobljene krono so izgubile v tej bisagi, vendar pa so ljudje še tako nesmetni, da izročajo še vedno možem v črni suknji svoje z naporom pridobljene zasluzke, da, dobijo se celo še občine, ki izročajo občinsko blagajno posvečenim rokam. Koliko jim je zaupati, kaže omenjeni slučaj, kaže sto drugih.

Kako bomo živeli po smrti.

Prof. dr. Verworm na vseučilišču v Göttingenu je priobčil znamenit članek o "naravoznanstvu in svetovnih nazorih". H koncu članka pravi: "Pragmatični človek si je vsvaril idejo o ločitvi duše od telesa v očigled smrti. Duša se je po njegovih nazorih ločila od telesa in živel samostojno. Miru ni našla ter se je zopet vrnila, ako se ni zarotila s posebnimi nadnaravnimi ceremonijami. Ostanke teh nazarov so se ohranili do današnjih dni. Strah in praznoverje vzemirjata človeka. Strah pred smrtjo, t. j. pred tem, kar bo sledilo potem, je še dandanes zelo razširjen. Kako čisto drugačno se vse to pokaže s stališča psihomonizma! Ker psihični dogodki pri vsakem bitju mogoči le tedaj, ako obstoje gotovi zakoniti zapletki, odpadejo ti doživljaji, kakor brz se ti zapletki na kak način razderejo, kakor se to neprestano dogaja že podnevi. S telesnimi spremembami ob smrti taki zapletki popolnoma prenehajo. Zaradi tega bitje ne more več čutiti in misliti. Individualna duša je mrtva. Vkljub temu pa še nadalje žive občutki, predstave in čutila. Žive preko minljivega individuma v drugih bitjih povsod tam, kjer so enaki kompleksni pogojevi. Prenašajo se od bitja do bitja, od generacije do generacije, od naroda do naroda. Delujejo na zgodovini človeškega duha. Tako živimo vsi naprej po smrti kot členi v veliki skupni verigi duševnega razvoja."

IZJAVA.

Pred par dnevi sem se mudil v Chicagi, kjer sem imel dokaj posla radi svoje trgovine. Obiskal sem razne rojake: Gg. br. Mladiča, Bahmana, Potokarja in druge. V nedeljo, dne 14. avg. t. l. sem se vdeležil tudi izleta društva vit. Martina v So. Chicagi. Tu sem se seznanil z gg. Klobučarjem, Stoničem, Medosom itd. Bil sem tudi v tiskarni "Gl. Svoboda", ker sem bil vpraj prijazen sprejet. Resnici na ljubo moram povedati, da so mi pristojevoljno razkazali razne kraje velikanke Chicage, da so mi šli v vseh zadevah pa roko. Vseled tega priporočam vsem rojakom najtoplejšje list "Glas Svobode".

Frank Keržnik.

Slovenski pozor!

Volitve za predsednika in njega namestnika so pred duri. Potrebno je, da se tudi mi Slovenci, kolim je postala Amerika druga domovina, vdeležimo teh volitev, da glasujemo vsi Slovenci za enega kandidata, da dobimo tudi mi kot narod nekoliko vpliva na politične razmere v Ameriki. V to svrhu je potrebno, da pridete vsi na shod, ki bode v nedeljo, dne 28. avg. 1904, ob 3 uri popoldne, v "Narodni dvorani" 587 So. Centre Ave., Chicago, da se dogovorimo, za katerega kandidata bomo glasovali. — Govorniki raznih strank v angleškem in slovenskem jeziku so objavili, da posejijo naš shod. Pridite vsi do zadnjega moža na shod, da bodo stranke uvidele, da je slovenski narod v Ameriki postal faktor, s katerim morajo računati vse stranke. Odbor. Slovenski delavci, socialisti! Mi priporočamo vsem našim sodrugom in somišljenikom, da se polno stevilno udeležijo shoda, ker hočemo tudi mi povedati našim nasprotnikom v obraz, komu bomo oddali svoje glasove. Opom. uredništva.

Frank Schonta

Priporočam slavnemu občinstvu svojo prodajalno z modernim manufakturnim blagom na 873 W. 22. ulici na vogalu ulice Robey.

Zajedno prevzema vsa v krojaško stroko spadajoča dela, izdeluje fine in trpežne obleke po naročilih!

VSI DOBRO DOSLI!

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenem "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače — "atlas beer" in vaakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vasemu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIČ
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

POSEBNO OBVESTILO.

Nova prekomorska vožnja čez sredozemsko-adrijsko morje, po prosluškani črti

Cunard Line

ustanovljena l. 1840.

Najstarejša prekomorska črta.

S 26. aprilom je upeljala Cunard Line direktno vožnjo iz New Yorka v Trst in na Reko, s prestankom v Neapolju.

Ti izborni in moderni parniki z dvojnimi vijakom, zidani leta 1904, imajo nad 10,000 ton teže, odplujejo iz New Yorka kakor sledi:

Pannonia (z dvojnimi vijakom) 10,500 ton teže, v turek 2. avgusta.

Ulonia (z dvojnimi vijakom) 10,402 ton teže, v turek 16. avgusta.

Slavonia (z dvojnimi vijakom) 10,605 ton teže, v turek 30. avgusta, za tem redno vsakih 14 dni.

Povprašajte pri naših agentih o nikihih cenah in posebnih novih udobnostih v tretjem razredu. Agenti se iščejo v vsakem kraju. T. G. Whiting Mgr. Dearborn in Randolph Sts., Chicago, Ill.

Poskusite

najboljše unijske
A—B, X—Lent in
Criterion smodke

katere izdeluje

H. F. Aring

916 Payne Ave., Cleveland, O.
Postrežba točna. Cene nizke.

NAZNANILO.

Opozorjam slovenske trgovce — saloonarje in tudi druge p. n. občinstvo na importirano brinje iz Ljubljane, iz katerega kuham sam najboljši brinjevec! Kdor hoče dobro kapljico brinjeveca piti, naj se obrne na

John Kracker-ja

1199 St. Clair Str.,
CLEVELAND, OHIO.

Ferdinand Petsche

576 W. 21. STREET
okrajni notar
v zvezi s c. k. avst. ogr. konsulatom. Glavni agent MEXROPOLITAN LIFE in NAT. NORTHWESTERN FIRE INSURENCE.

Anton Sukle

PUEBLO, Colo. 604 S. Santa Fe.
Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganja.
TELEFON 692 Red in 373 Black

F. J. SKALA & CO

320—322 W. 18. ulica
ČESKO-SLOVANSKA BANKA.
Posiljanje denarja, izmenjavanje tujih denarjev, izterjave denarja in vrednostnih stvari po celem svetu, sosebno v Avstro-Ogrski in Zdr. državah.
Ustavljanje plačilnih in drugih pravnih listin. Dedičine.
Zastopniki družbi broške, hamburške, antverpske, rotterdamke in francoske prekomorske — vožne črte. V New Yorku in ostalih evropskih pristaniščih sprejmo potnike naši zastopniki. V slučaju sadriška oziroma naprek potnikov, obrnite se na nas.

C. G. FOUCEK

586 Centre Ave. na vogalu 18. ul.

Najboljša česko-slovanska lekarna v Chicagu

V nji se nahaja tudi pošta, kjer je mogoče po-

šiljati novce povsi Amerki in v Evropo. Prodaja znanih in sprejemanih priporočenih pisem. Odprto po dnevi in ponoči.

Brzjavni urad na vse strani. Ekspresni urad, pošiljajo se kovčgi in drugo na vse strani Zed. držav.

V lekarni ordinirajo naslednji zdravniki: Dr. Martin Ivec, vsak večer od 6. do 7. ure; Dr. Štulik od 10. do 12. popoldne in od 7.—9. zvečer; Dr. Kolar, Dr. Roth, Dr. Chvotal, in Dr. Čumat.

Ako ste bolni, stopite v mojo lekarno in pomagalo se Vam bo.

ZA ameriko patentirane

Harmonike,

izvrstno delo, se dobe samo pri

Slovenec

John Golob

203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

500 mož potrebuje za Rainer-

jevo pivo in Bourbon Wis-

ky piti, fine smodke kaditi in se ve-

seliti.

Razpošilja staro belo in staro čr-

no vino po 50 centov, ter star grape

brandy po \$2.75 galon.

ANTON KRIZE,

OAT HILL, NAPA CO. CAL.

KALIFORNIJSKO VINO

na prodaj. Pridelek farne Hill Girt

Wineryard. Dobro črno in belo vino

po 35 do 45 centov galon; staro be-

lo ali črno vino 50 centov galon;

rising 55c. Kdor kupi manj kot

50 galonov vina, mora dati \$9 za

posodo.

Drožnik po \$2.25 do \$2.75 gal;

slivovic po \$3 gal. Pri večjem na-

ročilu dam popust.

V namogobrojna naročila se pri-

poroča

STEFAN JAKSHE

Box 77

Crockett, Cal.

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave.

Telefon Canal 476

Uradne ure:

do 9. zjutraj

od 1. do 2. in

od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:

od 10-12 popoldne in

od 2-4 popoldne

Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odlični zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Resnica

je da je največja nesreča v Ameriki za človeka — bolezen. Ako je človek bolan

nemore delati, in če ne dela nemore zaslužiti niti toliko, kolikor mu je potrebno za življenje, s čem pa more svojim, dragim, kateri so ostali v starem kraju pomagati?

Kadar je človek bolan — more se zdraviti. Najhujše se mu pa godi, ko je bolan in svojo bolezen neiskusnemu zdravniku toži, namesto da se takoj obrne na najboljšega zdravnika, kateri jamči z svojo učnostjo, da ga če gotova in popolnoma ozdravi.

Zato rojaki Slovenci kadar ste bolni ali potrebujete zdravniške pomoči — poslušajte nas, ker mi Vam o Vaše dobro priporočamo, da se obrnete na najboljšega zdravnika v Ameriki, in to je:

Prof. Dr. E. C. COLLINS,

iz vseučilišča v New Yorku,

in to zato, ker je on jedini zdravnik kateri jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni brez da Vam osebno pregleda, ker njemu zadostuje, ako mu Vašo bolezen pismeno opišete.

Citajte! Nekoliko najnovejših zahval skaterimi se naši rojaki zahvalujejo da so popolnoma ozdravili.

Dragi gospod Profesor!

V začetki moje bolezni hui mras moje stresu, večkrat potem pa huda vročina in bolela me je glava, noge i roke, napetost v trebuhu in nejem mogu hoditi. Imel sem 3 zdrav niki in nič mi neso mogli pomagat. Potem se obrnem na Vas dr.

Revmatizem in bolezen zelodeca ozdravljena.

Collins in poslali ste mi 2 krat zdravila in zdaj sem popolnoma zdrav. Toraj se Vam srčno zahvalim zato velko dobroto. Usem Slovenci mojim rojakom bom gorogorila sle Vi nar bolši zdravnik u celi Ameriki in da ste zdravnik uperve vrste in Vam ostanem hvaležen dokler bom na svetu živel.

Malk Struh,

69 Arimont St. Massillon, O.

Walnut Lake, Ark.

Zdej jest Anton Stamel Vam dam Maria Skusek,

vejditi da sem ozdravel in da se pos.

Box 67,

Soudan, Minn.

polnoma čutim zdrav. Ko sem za: HOMESTEAD, Pa.

Čel Vasa zdravila rabiti, takoj sem zdravel. Vsakem od mojih rojakov in prijateljev Vasa čem priporočati in Vam ostanem hvaležen kakor svojim največjem dobrotniku.

Anton Stamel.

Prof. Collins jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni:

Kakor boleti na plućah, prsih, zelodecu, crevah, jetrah, mehurju, ledvicah, srcu, grlu, nervoznost v glavi, kašelj, mrlica, prehlajenje, revmatizem, prelivanje krvi, otekle noge ali telo, vodenico, bolečine v križu, zlato žilo (hemeroide), onemoglost pri spolskem obcvanju, izpadanje las, tifus, lešaj, tečenje iz ušes ali oči, gluhost, slepota, rak, hraste, garje in rane, šumenje v ušesih, ženske notranje bolezni, nepravilno prebavanje zelodeca kakor vse ostale notranje in zunanje bolezni. Prof. Collins je jedini kateri popolnoma ozdravi sušico in sifilis kakor tudi vse

Spolske bolezni pri možkih in ženskah.

Ni bolnika, katerega nebi Prof. Collins naj si dede od katere spolske bolezni zmiraj, ozdravil.

Zato, ako bolujete na kateri bolezni smeraj, točno opišite isto v maternem jeziku in adresujte na

PROF. Dr. E. C. COLLINS,

140 W. 34th St., NEW YORK.

Prof. Collins Vam če poslati zdravila, po katerih se gotoo popolnoma ozdravite — bolezen gotovo nigdar več ne povrne.

Izza temnih dni.

(Sliče iz življenja raznih papežev.)

Na koncilu v Sutri je bil Benedikt odstavljen in florentinski škof Gerhard proglašen kot papež. Imenoval se je Nikolaj II. Hildebrand je podkupil različne rimske plemenišče, da so se začeli puntati proti Benediktu X. Vodja teh plemeništev Leon de Benedicto Christiano — mož je bil židovskega pokolenja — je izdajalski dal Hildebrandovi in Godefriedovi armadi odpreti rimska vrata. Benedikt X. je moral zbežati in Nikolaj II. je prevzel papeško krono.

Zopet je bil Hildebrand vsegamogočni minister rimske cerkve in takoj pe zašel delati na to, da bi rimsko prebivalstvo in nemškega cesarja spravil ob vsak vpliv pri volitvi papežev.

Aprila meseca 1059. se je sešel koncil, katerega se je udeležilo 113 škofov. Predvsem so ti krščanski možje slovesno prekleli odstavljenega papeža Benedikta X., prepovedali duhovnikom ženitev in potem sklenili novi zakon glede volitve papežev. S tem zakonom, ki ga je sestavil Hildebrand, se je določilo, da volijo papeža samo rimski kardinali, duhovščina in narod pa da nimata druge pravice, kakor volitvi prirediti. S tem se je vpeljal v cerkev monarhični in absolutistični duh in je cerkev dobila obliko političnega telesa. Starodavna demokratična podlaga cerkve je bila s tem ubita in je dobila sedaj peščica rimskih aristokratskih duhovnikov privilegij, da določi za papeža kogar hoče.

Ustanovitev kardinalskega kolegija je brez dvoma ena tistih uredb, s katerimi se je rimska cerkev najbolj oddaljila od evangelija, a je tudi največ pripomogla, da so papeži postali neodvisni od posvetnih vladarjev.

Hildebrand je koj, ko je bil ta zakon sklenjen, začel iskati prijateljev, ki bi ga mogli braniti. In njegovi pogledi so padli na Normane. Ti so bili sicer izobčeni in od cerkve najslavesneje prokleti kot razbojniki ali to ni moža čisto nič ženiralo. Rim se je tudi z razbojniki in s krivoverci rad pajdasil če si je od tega obetal kaj dobčka. Normani so bili ustvarili v južni Italiji veliko državo, a niso bili pripoznani kot legitimni vladarji. To je bilo povod, da se niso branili, ko sta papež in Hildebrand začela izkati z njima stika. V Meliju so se l. 1059. sešli papež Nikolaj in zmagovalca v bitki pri Civiti, Rikard Aversa in Robert Guiscard. Ta dva sta bila neustrašna, pogumna, a brezvestna roparja v velikem slogu; vzlic vsem brezčestnim prokletjem rimskih papežev sta bila nepremagljiva. Z njima se je papež pobotal. Normanska vladarja sta prisegla papežu zvestobo in obljubila papežu pomoč, zato pa juna je papež podelil tiste dežele, katerih sta se bila na roparski način polastila. Strmeti mora človek le nad skrajno nemoralnostjo, ki tiči v tem, da je papež pripoznal normanski-ma poglavarjema z ropom pridobljene dežele kot legitimno posest, ne da bi se zmenil za zakonite, s silo pregnane vladarje teh dežel. Papež je tujo last pripoznal roparjem kot zakonito posest — dandanes pa kriči ves klerikalni Izrael, ker so se vse civilizovane države glede okupacije Rima in njega združenja z Italijo postavile na tisto stališče, kakor je je zavzemal papež Nikolaj II.

Normani so prvi priznali novi zakon o volitvi papežev in dali so papežu veliko armado na razpolaganje. S to armado sta papež Nikolaj in Hildebrand uveljavila ta zakon. Najprej sta zavzela grad, kjer se je mudil pregnani papež Benedikt X. Ta je bil slovesno odstavljen, in ko so mu vzeli blagoslove, obsojen na dosmrtno prežnanstvo v samostan Sv. Neže pri Rimu.

Papež in Hildebrand pa še nista s tem zmagala. Nemški dvor je bil jezen, ker je papež priropane dežele podelil Normanom in ker je nemškega cesarja spravil ob starodavni vpliv na volitve papežev. Jezni pa so bili tudi Rimljani, ker so bili v svojih pravicah krivično prikrajšani. Rim se je razdelil na dve stranki. Velika večina je bila papežu in Hildebrandu sovražna in ta dva sta si mogla ohraniti oblast samo ker sta imela na razpolaganje armado Normancev, ki so jih Rimljani kot tujece in roparje sovražili.

Dne 27. julija 1061. je papež Nikolaj II. umrl. Zdaj so se združili vsi nasprotniki Hildebrandovega sistema. Pozvali so nemškega cesarja naj imenuje novega papeža, pozvali cesarico regentinjo, naj ne pusti, da bi se prikrajšale cesarske pravice njenega sina in zahtevali papeža, ki bi bil odločen nasprotnik celibata. Nastalo je mogočno gibanje. V Lombardiji so se škofoje in duhovniki pridružili temu gibanju, na čelu jim milanski nadškof.

Hildebrand je v naglici sklical l. 1061. koncil in je dal škofa Anselma po novem volilnem redu izvoliti za papeža. S pomočjo normanskih vojščakov je Hildebrand posadil Anselma kot papeža Aleksandra II. na papeški prestol. Novi papež pa se je koj prekršil proti tistemu volilnemu zakonu, po katerem je bil izvoljen, in ni prosil cesarja za potrjenje.

Med tem, ko je Aleksander II. s Hildebrandom vladal v Rimu in so njiju normanski zaščitniki morili papeževe nasprotnike, so se sešli nemški in severno-italijanski škofje v Baslu. Pripoznali so cesarja Henrika slovesno kot protektorja cerkve, razveljavili novi zakon o volitvi papežev, proglasili papeža Aleksandra II. kot usurpatorja, ga odstavili in izvolili škofa v Parni kot papeža Honorija II.

Zopet sta si stala dva papeža nasproti in se pripravljala na krvav boj za papeško krono. Ali to ni bil več samo boj med dvema strankama, nego boj med rimsko cerkvijo in rimsko državo, oziroma med tistimi, ki so za vodstvo cerkve zahtevali vso oblast v posvetnih rečeh, in med tistimi, ki so cerkev pripoznali samo duhovsko oblast.

Papež Aleksander II. je bil strahotepen in len človek, ali njegov kancelar Hildebrand je odvagal deset Aleksandrov. Hildebrand je na vseh koncilih in krajih iskal zaveznikov in ko je papež Honorij II. prišel l. 1062. s svojo armado v Italijo, je bil Hildebrand že pripravljen na boj. Po dolgih pogajanjih je Honorijeva armada naskočila 14. aprila Rim in zavzela leoninski del mesta. Boj je bil strašen. Honorij je

sicer deloma zmagal, ali prišel je mejni grof toskanski in oba papeža pozval, da se vrmeta v svoji škofiji za toliko časa, dokler cesar ne odloči med njima. Oba papeža sta se udala.

Tedaj je bilo misliti, da bo konec Hildebrandove-mu sistemu, ali zvičajni Hildebrand je bil naščuval kolonjskega nadškofa, da mu je priskočil na pomoč. Nadškof se je polastil mladega cesarja in cesaric-vdovi odvzel regentstvo. Hildebrand mu je obljubil svojo podporo, če pomaga odstavit papeža Honorija. Nadškof je to rad storil. Sklical je koncil v Avgsburg in tam proglasil izvolitev Honorija za neveljavno in potrdil Aleksandra II. kot papeža. Hildebrandova stranka je s tem zmagala. Njena armada je ropala in morila po vseh krajih, koder so bivali papeževi nasprotniki, a celega Rima vendar ni mogla zavzeti in papež Aleksander II. se je le strahoma naselil v svojem stanovanju v Lateranu.

Hildebrandov triumf je le malo časa trajal. Kolonjski nadškof, pravi vzor zavratega in lakomnega klerikalca, je bil odstranjen od regentstva in Rimljani, ki so ostali neizprosi sovražniki Hildebrand-a, so pozvali papeža Honorija naj pride v Rim. L. 1063. je prišel Honorij v Rim. Polastil se je cerkve sv. Petra in poskusil zavzeti Lateran. Poulični boji so bili na dnevnem redu. Več kakor leto dni je trajal ta boj med papežema in premočil rimska tla s človeško krvjo. Ves kristjanski svet se je nad tem zgražal. Kadar slučajno ni bilo boja, sta papeža izdajala dekrete, v katerih sta drug drugega sramotila in preklinjala. Papež Nikolaj je o papežu Honoriju raz-glasil, da je razdiralec cerkve, uničevalec apostolske discipline, sovražnik človeštva, apostol antikrista, pušica na satanskem loku, šiba assur, potop čednosti, latrina hudodelstva, človek iz blata, drek stoletja, piča pekla" itd. Papež Honorij je seveda to plačeval z obrestmi in proglasil papeža Aleksandra za črva, strup človeštva in krivoverskega osla (asinus haereticus).

Honorij ni mogel dobiti pomoči iz Nemčije, dasi je zanj nujno prosil in ko mu je jelo zmanjkati denarja, so se tudi Rimljani začeli odvracati od njega. V raztrgani obleki je končno moral bežati iz Rima. V Nemčiji je med tem zopet prišel kolonjski nadškof do oblasti in ta je izposloval, da je bil Honorij kot papež odstavljen, Aleksander II. pa kot papež pripoznan. Hildebrand je v tem zmagal. Kako mnenje so imeli o njem papeževi prijatelji, se razvidi iz tega, da ga je kardinal Damiani imenoval svetega satana, kateremu je bolj pokoren kakor Bogu.

Hildebrand je vse storil, da zagotovi papeštvu neodvisnost in neomejeno oblast. Papež je preklel celo dolgo vrsto upornih škofov in duhovnikov, s silo uveljavil celibat, da bi duhovniki ne bili nič drugega kakor vojskovalci za papežovo posvetno oblast in ukrotil s pomočjo Normanov rimsko plemstvo in rimsko ljudstvo. Na plemstvo in prebivalstvo zunaj Rima pa še vedno ni imel nič vpliva, samo toskanska grofinja Beatrica in njena hči Matilda, sta stali zvesto na njegovi strani.

Dne 21. aprila 1073. je umrl papež Aleksander II. in Hildebrand je postal njegov naslednik, oni mož, ki je z eno največjih revolucij, kar jih svet pozna, prevrgel dotedanje razmerje med papeštvom in posvetnimi oblastmi in poskusil papežu pridobiti neomejeno oblast nad vsem svetom. Hildebrand je bil duhovnik, ali duhovskega ni bilo nič na njem; Hildebrand je bil samo politik in cilji njegovi so bili politični. Zaničeval je svet in ljudi a vredno se mu je zdelo biti absolutni gospodar sveta in zaslužiti vse človeštvo.

Papež Aleksander še ni bil pokopan, ko je bil že Hildebrand proglašen za papeža. Sprejel je izvolitev, kakor kak starorimski vojskovodja, ki so ga njegove legije po mnogih krvavih zmagah proklamirale za imperatorja. Po novem volilnem zakonu je bila cesarju izrecno pridržana pravica, da je volitev le veljavna, če jo cesar potrdi. Hildebrand pa ni prosil za potrje-nje, nego je cesarju samo naznanil svojo izvolitev. Ko bi bil takrat nosil cesarsko krono neustrašen, mogočen vladar, bi gotovo ne bil dopustil, da bi Hildebrand zasedel papeški prestol. Ali Hildebrand je imel to srečo, da so bili močni nasprotniki njegovih strem-ljenj mrtvi, živi nasprotniki pa preslabi, da bi se mu bili uprli. Nemški cesar je bil sam v nevarnem položaju in se je bal, da bi novi papež postal njegov so-vražnik. In zato sicer ni formalno potrdil izvolitve novega papeža, ali odrekel potrditve tudi ni in tako je bil Hildebrand kot Gregor VII. dne 29. junija 1073. kronan za papeža.

Gregor VII. je bil na svojem cilju. Njegovo srce je hrepenelo po tem, da bi bil kot papež gospodar vseh gospodarjev, kralj vseh kraljev in da bi njemu bili podložni vsi vladarji, vsi narodi in vse dežele. In delal je za uresničenje svojega ideala hladnokrvno, preudarno in s kruto brezobzirnostjo. Najprej je hotel svoje dosedanje najzvestejše zaveznike in podpornike, Normane, pregnati, potem Saracene in Grke, osvoboditi Byzancijo in zavzeti Jeruzalem. Gregor je pač mislil, da na ta način razvname vso Evropo, in da bi tako velikansko podjetje najprej omogočilo uresni-čenje njegovih smelih načrtov. Toda ta nakana se Gregorju ni posrečila. Pač pa se mu je podvrgla 28letna grofica Matilda Toskanska. Matilda je bila prijateljica in podpornica papeža Gregorja VII. Matilda je bila poročena s hrabrim, a grbastim vojvodom Gottfriedom Lotarinskim, a živila sta skoro vedno lo-čena. Gottfried je bil zvest cesarju in se nikakor ni strinjal z rimsko politiko svoje žene. Dostikrat se je pisalo, da je bila Matilda ljubica papeža Gregorja, ali verjetno to ni. Istina pa je, da je bila Matilda papežu brezmejno udana.

Papež Gregor je naletel na velik odpor med duhovščino. Posebno se med tisto duhovščino, ki je živila razuzdanost. Gregor je te duhovnike neusmiljeno preganjal. Saj pa je bilo tudi počenjanje teh ljudi naravnost ostudno. V Rimu je živel več sto duhov-nikov v divjem zakonu in vsa zlahta je živila na troške vernega ljudstva. V cerkvi Sv. Petra so se stražarji preoblekli za kardinale, so maševali in pobirali darila. Pred altarji te cerkve so ponoči plesali in popivali z golimi ženskami in zgodil se je tam marsikak rop in umor. Papež je to drhal le z veliko težavo razpodil, toliko težje, ker razni kardinali niso bili dosti boljši. Vsi ti pregnani ljudje in vsi odstavljeni duhovniki so papeža sovražili in smrt in njim se je pridružil mladi, pogumni in pametni nadškof ravenški, najhujši nasprotnik papeževih nakan.

(Dolje prih.)

Kako se počutite?

Ne tako izborno, kakor pred par leti. Dozdeva se mi, da imate slabejši tek, da vaše mišice ni-so tako močne, kakor nekdaj, da izgledate starejši, kot ste v resnici, vaše obličje je velo. Vse to dokazuje, da vaša kri ni čista ali ni zadosti krepka za vzdrževanje telesa.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

je edino zdravilo, ki vam more pomagati. To zdravilo pospešuje krvotok ter ohrani organe za prebavljanje v zdravem stanju.

Ozdravi vsaki želodec

Zdravi ljudje, ki si žele ohraniti svoje zdravje, bodo prepričali se, da je Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino edino zanesljivo zdravilo.

Trinerjevo zdravilno grenko vino deluje čudežno v želodcu. Daje dober tek in je v resnici najboljšo zdravilo za želodec.

Marketa Kozel
Tyndall, S. Dakota.

Se dobi v lekarnah in dobrih gostilnah
Jos. Triner,
799 S. Ashland Ave.
Pilsen Station
Chicago, Ill.

Trinerjevo zdravilno grenko vino je družbinsko zdravilo, ki vam vzdr-ži pri dobrem zdravju. Deluje popolnoma zadovoljno.
Jakob Košič,
Mammott, Pa.

Kedar koli potrebujete kako krepčilno zdravilo za želedec, rabite Trinerjevo an-geljsko krepčalo, edino želečno grenčico, ki je delana iz naravnega vina.

Nobena stvar ni boljša, ako se občutite slabe po leti.

Največja slovenska tvrdka,
EMIL BAHMAN.

na 580 S Centre Ave., Chicago, Ill.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.

Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Iz-vrstno žganje in fine smodke na razpolago.

MATIJA ERKLAVER,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagu, se priporoča rojakom v izde-lovanje nove in popravljane stare obleke, katera bo izgle-dala kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

Nazdar rojaki!

Slovencom in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pri-stne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobro postrežbo.

Za obilen poset se priporoča **MARTIN POTOKAR,** 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon šte. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Koščička.

Wilke

Najbolji izmed vseh je Wilke-za-nesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. na vogalu 14th Pl.

Zenitvanske in slike v skupinah so naše posebne specialitete.

Phone Canal 287. Tvrdka vstanovljena leta 1883.

Ob nedeljah odprto od 9. ure dopoldne do 5. ure popoldne.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo. Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izberne pivo je po evropsko kuhano, tako, da bode vaelej delali dobro kupitjo. Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, in kar bode do bili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno ležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 **ATLAS BREWING CO.** 21. & Blue Island Ave.

OBVESTILO!

Podpisani si usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel "Saloon" rojaka Jak. Martinčica v Summit, Ill. Moje načelo je in bode vselej sprejemati rojake najuljudnejše, valed česar u-pam, da se bode tudi meni izkazovala tista naklonjenost, ka-kor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in o. rojake v ob-če zagotavljam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi smodkami, svežo pivo, raznimi likerji, "Portvini", Trinerjevim vinom itd. Za zabavo novodobno kegljišče. Rojaki znanci, pri-jatelj obiskujte me v prostih urah, vživati bode vaej čisti zrak. Na zdari o-o FRANK KOENIG, o-o Summit, Ill